10/04/2021

Архимандрит Јован Радосављевић – савременик свевремених и бележник вечности

„Молитве на језеру“ су српски Псалтир – збирка молитава драгоцених сваком хришћанину и духовних путоказа за овоземаљски живот, не би ли нам се душе уздигле до висина где Васкрсли Господ и Свети владика Николај пребивају, изговорио је априла 2014. у храму Покрова Пресвете Богородице приликом промоције двд издања збирке молитвеног умовања Лелићког Златоуста у осами охридских таласа на којима се сунчани зраци преламају, сведочећи красоту Творца и надахњујући великана кроз кога је српска душа проговорила.

Радио Источник оденуо је у модерну форму једно од најпознатијих дела Владике Николаја, а част да о њему прозбори указао је архимандрит Јован Радосављевић. Онај, који је у својој црноризачкој унизности велики, у страдалништву победник. Савременик великима, јер је и сам велики за сведочење и киринејски пружену да крст прихвати на своја плећа. Мудар,

смирен и благ. Истински источник љубави за све што је од Творца на земљи и небу. Налик онима о којима су хиљаде хагиографских страница исписане... Свет је угледао на Ђурђевдан лета Господњег 1927. у Лелићу у дому благочестивих хришћана Радомира и Даринке, добивши на крштењу име Милисав. Било му је свега једанаест, када је отишао славном завичајцу у Краљево. Дани искушеништва протичу му у немањићким лаврама Жичи и Студеници, где као дечак упознаје сву бруталност помрачења божанског лика у човеку оличену у ратним разарањима. „Немци су 1941. бомбардовали Жичу и ја сам то гледао својим очима и плакао. То је нешто најстрашније што сам видео. Прво су тукли топовима, а сутрадан авионима „штукама“. Следеће године су почели да харају Бугари. Страшна су зверства починили, посебно према монасима“ присетио се отац Јован у једном од скорашњих интервјуа дана које је провео уз владику Николаја до његовог интернирања у злогласни Дахау. Највећи оружани сукоб у историји оца Јована је у манастиру Вујан повезао и са тадашњим искушеником Гојком Стојчевићем, потоњим Патријархом српским Павлом.

По благослову митрополита Јосифа, на празник Усековања главе Светог Јована Крститеља лета Господњег 1950. у манастиру Рача, сада већ јерођакон Павле даје монашко име млађем у Христу брату. У годинама које ће потом уследити, веза двају духовника биће све чвршћа и оставити блиставе трагове у животу Српске Цркве. Посебно на Косову и Метохији, за које је владика Павле био везан архијерејском службом до избора за поглавара Српске Православне Цркве, а архимандрит Јован професуром у Призренској богословији, чији ће бити и ректор све до НАТО агресије 1999. године, када са ученицима уточиште проналази у Нишу. Пријатељство са патријархом Павлом трајало је пуних 48 година. О омиљеном српском првојерарху отац Јован Радосављевић радо је и често говорио. Једном приликом и на трибини „Православље и млади“ 2009. у Ваљеву, заједно са унуком му др Снежаном Милковић. Написао је и две књиге о њему, аутентична сведочанства о догађајима из живота човека, кога су и они нимало блиски црквеном животу сматрали светим.

Књижевни дар и трудољубље оца Јована у књиге су сабрали и страдање светиња, логорске дане владике Николаја и патријарха Гаврила, Овчарско – кабларске манастире... Стигао је својим пером и срцем и до мученика јасеновачких, рације и логора у Бачкој и много чега још што је промисао заветовала за аманет долазећима. Епархија ваљевска претпрошле године је објавила зборник текстова знаменитих српских интелектуалаца о Светом владики Николају, коју отац Јован потписује као приређивач. Уводно слово

овог капиталног издања о највећем Србину после Светог Саве написао је блажене успомене Епископ ваљевски Милутин.

Ове 2021., када прослављамо 140 година од рођења, 65 од упокојења и 30 од преноса моштију новопросијавшег светитеља, редакција Радија Источник, уз подршку епархијског свештенства, планирала је промоцију књиге оца Јована на којој би са свима нама поделио сећања на њега и дане који су умногоме одредили српску историју и обликовали српско народно биће. Господ га је позвао Себи 8. априла, дана у коме Му је пре три године на пут кренуо и први чувар кивота владике Николаја архимандрит Авакум, крај ког ће и почивати на монашком гробљу манастира Лелић. На мноштву страница за обојицу се може наћи „један од најугледнијих духовника Српске Цркве“, као својеврсна дефиниција. Заиста, ко год је имао прилику да чује њихов глас и учествује у богослужењима са њима, јасно му је да су и ове лепе речи недовољне да се у њих сабере оно што су била ова два црнорисца. Предивна у својој различитости, а обасјана светлошћу оног који је просијао у нашем времену. Верујемо да ће отац Јован, како је за земног века стизао свугде и молитвом, и мислима и кораком, своју подршку излити за нас у часу у коме се буде зборило о његовом делу о Лелићком Златоусту и да смо од данас богатији за још једног молитвеника пред престолом Божјом.

Оче Јоване, срећан пут у Царство небеско и благодаримо за све!

Ј. Ј.

— Извор: Епархија ваљевска / spc.rs